Image not found or type unknown

PNRL poparło apel Konferencji Prezesów Towarzystw Lekarskich ws. medycznego stosowania fentanylu

STANOWISKO NR 57/24/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 17 lipca 2024 r.
w sprawie medycznego stosowania fentanylu

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej popiera apel Konferencji Prezesów Towarzystw Lekarskich z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie medycznego stosowania fentanylu i jego roli w leczeniu bólu.

Fentanyl jest silnym opioidowym lekiem przeciwbólowym. Stosowany w zarejestrowanych wskazaniach, w terapeutycznej dawce ustalanej indywidualnie, gdy leczenie odbywa się pod nadzorem lekarza, jest skutecznym i bezpiecznym lekiem. W wielu wypadkach bez fentanylu nie ma możliwości prowadzenia indywidualizowanej terapii bólu, w szczególności w Oddziałach Anestezjologii i Intensywnej Terapii, w medycynie bólu, medycynie paliatywnej i medycynie ratunkowej. Korzyści z prawidłowego, kontrolowanego przez lekarza, podawania fentanylu i innych leków opioidowych w celach terapeutycznych zdecydowanie przewyższają ryzyko.

Patologiczną sytuacją jest jedynie stosowanie fentanylu bez nadzoru medycznego, w celach nieterapeutycznych, które powoduje uzależnienie oraz duże zagrożenie dla zdrowia i życia przyjmujących go osób. Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej podziela pogląd, że niebezpieczeństw wynikających ze stosowania fentanylu w celach niemedycznych nie należy rozciągać na pacjentów, u których fentanyl jest używany pod kontrolą lekarza w celach terapeutycznych.

Wobec powyższego, walcząc ze zjawiskiem niemedycznego stosowania fentanylu i opisując w przestrzeni medialnej skutki jego nadużywania, należy pamiętać, aby nie tworzyć atmosfery stygmatyzującej i napawającej strachem pacjentów, dla których fentanyl stanowi optymalną opcję terapeutyczną. Byłoby wielką krzywdą, gdyby wywołane u pacjentów poczucie zagrożenia stało się przyczyną żądań zamiany fentanylu na inny lek przeciwbólowy, nierzadko znacznie mniej skuteczny, lub nawet prowadziło do zaprzestania stosowania leku bez porozumienia z lekarzem.

W pełni popierając działania zmierzające do eliminowania zjawiska używania fentanylu w celach niemedycznych (w tym zwiększony monitoring preskrypcji opioidów i ściślejszy reżim trybu ich preskrypcji) oraz dostrzegając ewidentne zagrożenia związane z używaniem go poza wskazaniami medycznymi, samorząd lekarski wskazuje jednak, że należy starannie dobierać do tego właściwe rozwiązania, aby nie wywoływać obaw u pacjentów w trakcie zindywidualizowanej terapii bólu.

Samorząd lekarski deklaruje swoje wsparcie w zakresie wypracowania racjonalnych zasad przepisywania, dystrybucji i kontroli leków przeciwbólowych oraz innych środków zawierających substancje psychoaktywne, tak aby zapobiegać nieprawidłowemu używaniu tych substancji, nie powodując jednak uszczerbku dla pacjentów, u których te leki stosowane są w celach terapeutycznych pod kontrolą lekarza.